

Traducerea și cele cinci simțuri. Cu gândul la Tudor Ionescu

Izabella BADIU

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Alături de omagierea activității lui Tudor Ionescu în teoria și practica traducerii, lucrarea de față urmărește promovarea unei noi perspective asupra acestei discipline, evidențiind rolul esențial al simțurilor și al inteligenței emoționale în procesul de decizie, precum și ponderea importantă a pragmaticii. Astfel, sunt dezbătute vizibilitatea și vocea traducătorului prin trecerea în revistă a câtorva modele teoretice ale traducerii.

Cuvinte-cheie: vizibilitatea traducătorului, vocea traducătorului, inteligența emoțională, pragmatică, estetică

Numa' că musai trebe să dau egzamăn la franceză... Traducerea dialectismelor în
Sfârșit de vară pe râu de Tudor Ionescu

Miorița ULRICH
Universitatea din Bamberg

Rezumat. Articolul abordează problematica traducerii textelor multilingve începând cu narațiunea *Sfârșit de vară pe râu* de Tudor Ionescu. În acest text, Tudor Ionescu descrie aventurile trăite într-o călătorie cu barca pe râul Someș în Transilvania, în anul 1978. Acesta scrie într-un registru standard, dar cu minunate inserții dialectale, în special în acele dialoguri în care Tudor Ionescu își lasă personajele – țărani pe care i-a întâlnit de-a lungul Someșului - să vorbească o limbă autentică, cu toate particularitățile dialectului din Transilvania. În ce măsură reprezintă aceste particularități ale limbii o problemă și, mai ales, ce fel de probleme ridică traducătorului - acestea sunt întrebările pe care lucrarea de față încearcă să le clarifice.

Cuvinte-cheie: dialect, limbă standard, dificultăți de traducere

Un hermeneut în adâncul sufletului: Tudor Ionescu

Bernd STEFANINK

Universitatea d'Adama/Universitatea din Bielefeld

Rezumat. În acest scurt articol se încearcă readucerea la viață a colegului și prietenului Tudor Ionescu. Tudor Ionescu a predat tehnica traducerii la Universitatea Babeș-Bolyai, nu prin simpla enunțare de reguli și algoritmi, care sunt uneori necesari pentru asigurarea unui anumit grad de obiectivitate a traducerii, ci prin sensibilizarea studenților la fenomenul numit „text”. Făcând referință la articolul său *Călătorind spre capătul traducerii (Voyage au bout de la traduction)*, publicat în volumul *Urme de Condei*, se urmărește demonstrarea faptului că sensibilitatea lui Tudor Ionescu față de texte nu este o calitate înnăscută, ci una care se poate obține prin dezvoltarea *achtsamkeit*-ului heideggerian pentru texte (și pentru orice alt lucru care nu este prins în propriul ego). Se dorește sublinierea faptului că viziunea lui Tudor asupra abordărilor sale traductologice a textelor - care a fost adesea catalogată drept „insuficient de științifică” – merită mai multă apreciere, atât cât permite o lectură atentă a lucrărilor sale pentru a deduce elementele fundamentale ale unui stil didactic care ar trebui să constituie baza oricărui program de formare a traducătorilor, din perspectiva abordării hermeneutice în traducere.

Cuvinte-cheie: Tudor Ionescu, abordarea hermeneutică în traducere, didactica traducerii, teoria traducerii

Praxiologia traducerii la Tudor Ionescu

Muguraș CONSTANTINESCU
Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava

Rezumat. Acest articol prezintă pe scurt ideile unei poetici a traducerii și a unei praxiologii așa cum au fost acestea exprimate de către profesorul, traductologul, eseistul și traducătorul Tudor Ionescu în eseurile, studiile și lucrările sale. Autorul subliniază influența pe care au avut-o teoriile lui Ladmiral, Meschonnic, Lederer asupra praxiologiei acestuia, recunoscându-i, în același timp, aportul original al experienței personale de traducere și de predare a traducerii. Autorul analizează traduceri „autentice” efectuate de Tudor Ionescu și evidențiază strategiile și soluțiile pentru care talentul, creativitatea și sensul cuvintelor joacă un rol important.

Cuvinte-cheie: praxiologie, poetică, traducere, interpretare, traducere autentică

**De ce și cum se mimează traducerea? Analiză a romanului lui Tudor Ionescu, alias
Amélie Denfert**

Alina PELEA

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Lucrarea prezintă o analiză a romanului original „*Pantera*” din *Montparnasse* a lui Tudor Ionescu, prezentată de redactor ca fiind o traducere, din punctul de vedere al diferitelor „voci” pe care un cititor atent ar putea să le identifice în text: cea a traducătorului fictiv, a scriitorului, a profesorului și cea a traductologului. Astfel, lucrare își propune să sublinieze complexitatea sarcinii pe care Tudor Ionescu și-a asumat-o și să deducă scopul său de fond.

Cuvinte-cheie: Tudor Ionescu, pseudotraducere, vocea traducătorului, eroare de traducere

Dinamica și subiectivismul discursului lui Tudor Ionescu

Maria MĂȚEL-BOATCĂ,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Munca unui traducător presupune o luptă continuă între obiectivism și subiectivism. Tudor Ionescu reușește să păstreze un echilibru între aceste două aspecte ale traducerii printr-o abordare originală. Pentru a menționa doar câteva elemente: vocabularul utilizat este eclectic (dovedind atât erudiția traducătorului cât și o cunoaștere impecabilă a limbii române), trecerea de la un registru stilistic la altul este armonioasă, iar sintaxa prezintă o dimensiune orală semnificativă. În versiunea în limba română a volumului *Une Vie Française* de Jean-Paul Dubois, un rol important îl dețin înțelegerea aprofundată a lucrării traduse și adecvarea la context, rezultatul fiind o operă de artă de sine stătătoare, o împletire între vocea autorului și cea a traducătorului. Opera *O Viață de francez* denunță principiul estetic pe care Tudor Ionescu l-a aplicat și l-a predat: raportul optim dintre înțelegere, fidelitate și îndrăzneală.

Cuvinte-cheie: înțelegere, îndrăzneală, subiectivism

Vocile federate sau confederate ale autorului și traducătorului

Georgiana LUNGU-BADEA
Universitatea de Vest, Timișoara

Rezumat. Articolul își propune să trateze limitele vocii traducătorului atât în traducerile alografe, cât și în cele auctoriale. În contextul în care digresiunile, idiosincraziile și ficționalitatea ne plasează în permanență într-un vast câmp al interpretărilor posibile, îngrijorarea autorului pentru receptarea mediată de traducere (două voci, un text) pare a fi legitimă și devine, prin urmare, un motiv de nemulțumire și totodată un imbold pentru autotraducere (o voce, două limbi). Însă aceasta, la rândul ei, nu garantează o empatie permanentă a autorului pentru sine.

Cuvinte-cheie: autotraducere, vocea traducătorului, traducere alografă, traducere auctorială

Traducerea - cum să faci auzită vocea celuiilalt

Karen BRUNEAUD

Universitatea Artois – Centrul de cercetare “Textes et Cultures”

Rezumat. Traducătorul este adesea perceput ca persoana ce își „împrumută” vocea pentru a-i permite „celuilalt” să fie auzit, cu toate potențialele schimbări pe care acest proces de re-enunțare le implică. Atunci când întâlnește texte care „deviază” de la tiparul obișnuit, traducătorul se confruntă cu un număr și mai mare de dificultăți în încercarea de a imita aceste voci unice. Cum tratează traducătorul această dualitate a „celuilalt”? În cazul de față, cât din vocea tradusă pe care o auzim este vocea Celuiilalt și cât este vocea traducătorului, dacă luăm în considerare paratextul, traducerea metaforelor, alegerile lexicale specifice etc. ca manifestări ale vocii traducătorului? Având la bază fragmente dintr-un corpus, articolul analizează felul în care traducătorul, cu toată subiectivitatea sa, poate să-și adapteze vocea pentru a transmite particularitățile specifice Celuiilalt și, dimpotrivă, felul în care acesta poate uneori să înlocuiască vocea Celuiilalt cu a sa.

Cuvinte-cheie: engleză familiară, re-enunțare, idiolect, voce

„Termeni care nu au un echivalent exact”: vocea traducătorilor începători

Marisa PRESAS

Universitatea Autonomă din Barcelona

Rezumat. Este de la sine înțeles că traducătorii experimentați, fie că sunt autodidacți sau au urmat un program de formare, lucrează pe baza unor noțiuni teoretice pe care pot să le verbalizeze în mod explicit. Ceea ce nu este atât de evident este faptul că și traducătorii începători au unele baze teoretice. Totuși, studiile empirice arată că până și începătorii pot formula unele principii pe care le-au aplicat în timpul procesului de traducere. Pornind de la o altă perspectivă, studiile descriptive încearcă să identifice în textele traduse ce standarde au fost utilizate de traducători. Din ambele abordări reiese că, de multe ori, traducătorii iau decizii în mod intuitiv, dar bazându-se, în același timp, pe cunoștințe teoretice. În domeniul științelor sociale și al psihologiei, acest tip de cunoștințe sunt cunoscute ca *teorii implicite* sau *teorii subiective*. Acest articol va prezenta rezultatele unei analize calitative preliminare a muncii realizate de studenții la traductologie ai autorului. Cadrul noțional al acestei analize provine de la precursori în abordările descriptive și cognitive ale traducerii, dar și de la un model de teorii implicite ale traducerii, care a fost elaborat pornind de la modele din domeniul pedagogiei și al psihologiei cognitive. Este posibil ca rezultatele să nu constituie o dovadă de necombătut, dar acestea confirmă parțial ipoteza de la care pornește articolul în privința conținutului, naturii și funcției teoriilor implicite ale traducătorilor începători.

Cuvinte-cheie: teorii implicite, traducere, traducători începători, studii empirice

Traducătorul de teatru și cuvintele sale de lut

Iulia BOBĂILĂ

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Articolul abordează unele provocări specifice cu care se confruntă traducătorul de text dramatic, luând în considerare natura colaborativă a teatrului. Traducerea de teatru este un proces de negociere în care sunt implicați scenariști, traducători, actori și regizori, iar intersectarea textului și a spectacolului influențează, în mare măsură, modul în care teoriile actuale ale traducerii sunt aplicate în traducerea textului dramatic. Este esențial ca potențialul maxim de comunicare a unei piese de teatru să fie exploatat ținând seama de faptul că tensiunea clasică dintre traducerea fidelă și traducerea liberă este modulată de constrângerile reprezentației și de așteptările schimbătoare ale spectatorilor.

Cuvinte-cheie: teatru, traducere deschisă, actor, spectacol

Vocea traducătorului în prefețele operelor traduse

Mirela POP

Universitatea „Politehnica”, Timișoara

Rezumat. Acest articol tratează poziția auctorială a traducătorului, vocea sa putând fi auzită în prefața traducătorului. Care este intenția comunicativă a traducătorului: să scoată în evidență opera originală sau să explice demersul său traductologic? Lucrarea de față încearcă să răspundă acestei întrebări pornind de la exemple din prefețele traducătorului din versiunea în limba română a unor texte nonliterare publicate de edituri românești între 2005 și 2010.

Cuvinte-cheie: traducător, prefața traducătorului, discursul traducătorului, versiune în limba română, texte nonliterare

Nota traducătorului – dovadă de erudiție sau mărturie a neputinței?

Carmen ANDREI

Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați

Rezumat. Acest studiu tratează o situație cu care se confruntă atât traducătorii fără experiență, ocazionali, cât și cei profesioniști: nevoia de a oferi explicații cu privire la deciziile lor în note la textul tradus. Diferitele moduri în care este aplicată această decizie ilustrează împărțirea traducătorilor în două tabere: 1/ traducătorii ce încurajează și utilizează notele de subsol astfel încât să clarifice sensurile ascunse și să ofere cititorului acces total la mesajul textului; aceste note de subsol sunt dovadă de spirit enciclopedic, de erudiție și de competență culturală/lingvistică; 2/ opozanții acestei practici, care o consideră o soluție în extremis ce indică incapacitatea traducătorului de a se face înțeles sau – în timp – incompetența lingvistică a traducătorului. Studiul prezintă diferite note ale traducătorului obișnuite, elementele contextuale și precondițiile stând la baza deciziei de a adăuga o anumită notă. Diferitele categorii identificate sunt ilustrate cu fragmente de traduceri în română a unor romane scrise de scriitori francezi bine-cunoscuți și publicate recent în România. Lucrarea de față include și comentarii pe baza acestor tipuri diferite de note de subsol și, în unele cazuri, recomandări de strategii de traducere posibile aplicabile în contextele respective.

Cuvinte-cheie: nota traducătorului, (in)competență, profesionalism, voce, strategie de traducere

Vocile interpretului

Renata GEORGESCU
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj

Rezumat. Mulți interpreți au declarat în diferite ocazii că performanța lor a avut de suferit din cauza calității scăzute a discursului oratorului. Problemele nu erau constatate doar la nivelul conținutului, ci și la nivelul vitezei cu care discursul era rostit, la nivelul dicției proaste, a intonației monotone și la nivelul altor elemente ce țin strict de vocea locutorului. În același ton cu zicala „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face”, acest articol își propune să ofere anumite sugestii privitoare la modalitățile de îmbunătățire a calității vocii, conducând, astfel, la îmbunătățirea performanței globale de interpretare atât studenților, cât și a formatorilor.

Cuvinte-cheie: voce, respirație abdominală, pronunție, intonație, fluență, dicție

Subtitrarea umorului de situație în comediile de situație

Raluca SÎNU

Universitatea Transilvania, Brașov

Rezumat. În timp ce majoritatea discuțiilor cu privire la traducerea umorului s-au axat mai mult pe ideea de intraductibilitate, există studii care se concentrează pe evidențierea variabilelor care influențează traducerea acestuia. Pornind de la ipoteza că traducerea umorului este fezabilă, în ciuda pierderilor inerente, lucrarea de față se axează pe factorii care influențează procesul de traducere a umorului de situație în context audiovizual. Prima parte a articolului reprezintă o încercare de a defini câmpul umorului de situație și de a-l delimita de cel al umorului verbal, în măsura în care acest lucru este posibil. Apoi, pornind de la un corpus de scene extrase din diferite comedii de situație americane (sitcomuri) și de la traducerile lor în limba română, se sugerează faptul că, pe lângă factori precum complexitatea semiotică a unui program de televiziune, cunoștințele pe care le au în comun publicul țintă și publicul sursă, nivelul calitativ general al rezultatului depinde și de experiența și talentul traducătorului.

Cuvinte-cheie: subtitrare, constrângeri, umor de situație, comedie de situație

Problematica vocii pentru traducătorul ce utilizează aplicații informatice de asistare a traducătorului

Paul MOVILEANU

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Acest articol face legătura dintre utilizarea aplicațiilor informatice de asistare a traducătorului și așa-zisa *slăbire a vocii traducătorului*, o formulare ce aduce sub aceeași cupolă diverse probleme traductologice precum cea a traducerilor mecanice, cu exprimare ciudată, incoerentă, neclară sau chiar fără sens. Lucrarea pornește de la ideea că utilizarea aplicațiilor de asistare a traducătorului duce la apariția unor restricții în traducere care sunt clasificate în restricții pragmatice, textuale și terminologice și al căror efect asupra vocii traducătorului este apoi analizată.

Cuvinte-cheie: aplicații informatice de asistare a traducătorului, vocea traducătorului, dezavantaje, restricții, detextualizare

Terminologia eurolectală utilizată în relațiile europene

Krastanka BOZHINOVA

Universitatea Americană, Bulgaria

Rezumat. Acest articol se concentrează pe principalele mecanisme de creare a terminologiei specifice Uniunii Europene. Limba supranațională complicată răspândită prin traducere (înspre 23 de limbi în prezent) care abundă în abrevieri și acronime ridică multe probleme. Glosarele și bazele de date terminologice reprezintă un pas înspre decodarea acestora, dar le sunt de folos mai ales profesioniștilor ce lucrează pentru/cu instituțiile europene. Mai este nevoie de alți pași pentru a pătrunde în natura hermetică a limbii europene (eurolect), mai ales în situațiile în care cetățenii sunt implicați în astfel schimburi. În acest fel, limba va respecta principiile democrației, transparenței și înțelegerii politicilor care alcătuiesc baza construcției europene.

Cuvinte-cheie: eurolect, discurs juridic și politic, crearea terminologiei, glosare, baze de date terminologice

Instrumentele puse la dispoziție de portalul Uniunii Europene pentru traducerea sentințelor judecătorești

Olivia N. PETRESCU

Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

Rezumat. Lucrarea de față vizează prezentarea unora dintre cele mai folosite resurse și instrumente în traducerea sentințelor judecătorești care pot fi accesate pe portalul Uniunii Europene. Se scoate în evidență aplicarea acestor resurse în predare, dar și în practică. Se oferă, în acest scop, recenzii ale unor pagini web relevante pentru dreptul european, punându-se accentul pe competențele și procedurile uneia dintre instituțiile judecătorești cu putere de decizie din Europa. În plus, studiul de caz realizat scoate în evidență echivalențele corecte sau mai puțin potrivite pornind de la o sentință judecătorească tradusă din limba spaniolă în limba română, cu scopul de a îmbunătăți procesul de traducere.

Cuvinte-cheie: portalul Uniunii Europene, traducere, sentință judecătorească, domeniul juridic/drept, practică

Nota traducătorului în traducerile juridice. Exegeză sau adaos?

Thomas LENZEN

Universitatea din Nantes și Curtea de apel din Rennes

Rezumat. Articolul își propune să clarifice natura și scopul specific al notelor traducătorului în cazul traducerii pentru instanțele judecătorești. În acest sens, autorul tratează, pentru început, traducerea juridică ca pe un proces lingvistic și juridic în același timp. În continuare acesta subliniază efectele juridice pe care textul tradus trebuie să le producă în cultura țintă. În final, acesta analizează modificarea sursei enunțării de la autor la traducător și consecințele acesteia asupra poziționării strategice a traducătorului. Articolul validează concluzia conform căreia medierea discretă din nota traducătorului permite considerarea traducerii pentru instanțele judecătorești ca pe o formă de expertiză.

Cuvinte-cheie: nota traducătorului, traducere pentru instanțele judecătorești, echivalență, efecte juridice, expertiză

Cum interpretăm organizarea scripto-iconică a siturilor politice

Rania ADEL

Universitatea Ain-Chams din Cairo

Rezumat. Siturile de internet reprezintă o arie extinsă de cercetare pentru lingviști, în general, și pentru semioticieni, în particular. Acest articol își propune să studieze metodele de construcție a paginilor principale a două situri politice din Franța, cel al UMP (Uniunea pentru o Mișcare Populară) și cel al PS (Partidul Socialist), având ca scop cunoașterea regulilor care le guvernează. Vom încerca să descoperim criteriile semiolingvistice pe care le respectă, precum și principalele componente ale acestora.

Cuvinte-cheie: sit politic, internet, semiolingvistică, text, imagine

Terminologia informatică în limba română - între (re)metaforizare și demetaforizare

Georgeta COLĂCEL

Universitatea „Stefan cel Mare”, Suceava

Rezumat. Limbajul, în general, și limbajul informatic, în special, face deseori apel la metaforă, fie că aceasta este una poetică, lingvistică sau științifică. Această lucrare tratează felul în care metaforele științifice pătrund în limbajul informatic, un limbaj specializat care verbalizează știința și tehnologia. Scopul lucrării este să sublinieze fenomenul de extindere metaforică care presupune preluarea, în limbajul informatic, a unor cuvinte din limbajul comun, atât în limba engleză cât și în limba română. Pe lângă termenii informatici care își pierd caracterul metaforic în momentul în care intră în vocabularul limbii române, o altă problemă importantă care trebuie menționată este reconstrucția procesului metaforic al termenilor specializați traduși.

Cuvinte-cheie: *limbaj informatic, metaforicitate, extindere metaforică, transfer metaforic, context*

Interpretarea de conferință în România: Provocarea de a te afla în cabină

Adina CORNEA

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Miza articolului de față este prezentarea mai multor aspecte din viața interpretului de conferință din prisma specialistului de pe piața românească. Vor fi prezentate dintr-o perspectivă subiectivă momente trăite în cabină de către echipa de interpreți în timpul conferințelor. Se intenționează, de asemenea, introducerea unor elemente pedagogice care ar putea fi aplicate pe parcursul cursurilor de formare a studenților.

Cuvinte-cheie: interpretare de conferință, interpret, memorie, interpretare simultană, cabină

Limba și codul cultural: traducerea între literar și literal

Rodica FRENȚIU

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Definită ca fiind un schimb cultural, traducerea este un proces de „mediere” între diversele culturi și unitatea umanității. Totuși, atunci când între vorbitorii limbii sursă și a limbii țintă există o distanță geografică destul de mare și când între cele două culturi există o discrepanță inevitabilă, sensurile conotative ale cuvintelor pun, de obicei, probleme traducătorului; fidelitatea, în acest caz, nu constă doar într-o ajustare „asimptotică” a textului țintă în funcție de textul sursă, apelând la „inventivitate” și „creativitate”, ci presupune și hermeneutică, ce trebuie să corespundă literei și spiritului textului. Acest studiu privește traducerea ca pe un pod care face legătura între două culturi, subliniind, pe baza unor exemple de traducere în și din japoneză, permutațiile complexe care au loc între limba și cultura sursă, pe de o parte, și între limba și cultura țintă, pe de altă parte.

Cuvinte-cheie: termen cultural, hermeneutică, literal, literar, fidelitate

Locul propriu infinitului, adică de cealaltă parte a nimicului. Bonnefoy și Jaccottet în ascultarea lui Leopardi

Simona POLLICINO
Universitatea din Palermo

Rezumat. Acest articol examinează două traduceri în franceză a bine-cunoscutei poezii a lui Leopardi, *Infinitul*. Atât Bonnefoy cât și Jaccottet consideră traducerea ca fiind o activitate paralelă care nu poate fi separată de creația poetică. Comparația dintre cele două versiuni scoate în evidență faptul că, deși soluțiile de traducere diferă, ambele variante reușesc să ajungă în inima poeziei italiene și să redea, dacă nu compoziția metrică, măcar esența muzicală.

Cuvinte-cheie: poezie, traducere, poetică comparată

Experiența adaptării lumii medievale franțuzești pentru teatrul amator iordanian
***Le Vilain Mire*, în dialect arab**

Isabelle BERNARD
Universitatea din Iordania
Waël RABADI
Universitatea Al-Albayt

Rezumat. În 2008 am început să scriem scenariul pentru o fabulă intitulată *Le Vilain Mire*. Principalele etape ale acestei traduceri sunt abordate conform unui plan cu trei coordonate. Mai întâi ne vom concentra atenția asupra textului sursă și rolul lui în piesa de teatru, apoi vom sublinia aspectele adaptării teatrului de comedie medieval la contextul Iordaniei de azi, iar, în final, vom explica schimbările intralingvistice efectuate pentru subtitrările în arabă.

Cuvinte-cheie: traducere, interculturalitate, studii medievale, teatru, Iordania

Problema autotraducerii istratiene:

Cristina HETRIUC

Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

Rezumat. Această lucrare analizează statutul autotraducerii în cazul lui Panaït Istrati, autorul de origine română ale cărui lucrări sunt scrise în franceză. Autotraducerea are un statut special, problema diferenței dintre identitate și alteritate fiind rezolvată de către traducerea autorului. Prin intermediul autotraducerii, autorul urmărește eliminarea oricărei urme de hibridizare pe care o presupune prima scriere în limba străină. Obiectivul autorului este să fie recunoscut de publicul general ca scriitor român. Strategiile de integrare în literatura română presupun crearea, pentru personajele sale, a unui discurs ce corespunde spiritului și normelor limbii române și, de asemenea, unele modificări constând în omiterea elementelor redundante pentru cititorii români sau adăugarea unor mărci identice.

Cuvinte-cheie: statutul particular al autotraducerii, studii legate de traducere, context cultural

Limbajele revoluționare la socialiștii utopici și în cadrul revoltelor din Mai 68: de la idealul libertății la libertatea devenită mit

Alexandru MATEI
Universitatea Spiru Haret, București

Rezumat. Pe parcursul scurtei istorii a limbajului revoluționar au existat două momente marcante, romantismul și postmodernismul. „Socialismul utopic”, încadrat în romantism, utilizează o retorică diferită față de așa-numitul „comunism utopic” încadrat în postmodernism. Scopul acestei lucrări este evidențierea faptului că diferențele dintre aceste două tipuri de retorică sunt, poate, prea importante pentru a nu lua în considerare semnificația cuvântului „utopic”. Pentru a demonstra acest lucru, articolul tratează succesiv fragmente din lucrările câtorva socialiști utopici francezi, precum și pamflete din mai 1968. Sunt oare ambele „utopice” în același fel? Perspectiva asupra viitorului le justifică, oare, acest atribut? Această întrebare vizează, în primul rând, moștenirea lăsată de interpretarea dată de Alain Touraine evenimentelor din mai 1968, dar și legătura dintre limbă și istorie.

Cuvinte-cheie: istoria culturii franceze contemporane, Mai 1968, utopie, socialiști utopici

Predarea plurilingvismului în Franța

Felicia DUMAS

Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Rezumat. Intenția autorului este aceea de a introduce o nouă experiență didactică, cea de predare a unui curs teoretic (la nivel masteral) pe tema multilingvismului și educației, de către un profesor român într-o universitate din Franța. Această experiență s-a dovedit a fi foarte stimulantă pentru studenții francezi deoarece conținutul cursurilor le-a permis acestora nu numai să se familiarizeze cu diverse aspecte ale educației bilingve din sistemul francez, ci și să realizeze o comparație cu părerea și punctele de vedere ale unui specialist în bilingvism și multilingvism, care vine din afara Franței (țară care este cunoscută în Europa pentru ideologia monolingvă). Conținutul setului de cursuri, alături de forma de evaluare scrisă (scrierea autobiografiei în calitate de multilingvi), i-a determinat pe studenți să-și analizeze competențele lingvistice, să conștientizeze nivelul real sau simbolic de bilingvism și multilingvism și să adopte o altă poziție față de limba maternă sau față de alte limbi (mai puțin apreciate în Franța) vorbite în cadrul familiei.

Cuvinte-cheie: biografie lingvistică, bilingvism din naștere, multilingvism, experiență didactică, construirea identității

Eficiența în predare văzută din prisma studenților spanioli ce studiază engleza ca limbă străină.

Juan de Dios MARTINEZ AGUDO
Universitatea din Extremadura

Rezumat. Scopul principal al acestei lucrări științifice îl reprezintă explorarea și investigarea perspectivelor pe care studenții spanioli cu limba engleză ca limbă secundară le au asupra modalității de învățare și de predare în clasă, subliniind diverse aspecte esențiale în predarea limbii. Pentru a înțelege mai clar cum decurge predarea și învățarea limbii secundare în clasă, acest studiu de caz, în cadrul căruia sunt examinate perspectivele pedagogice ale studenților, permite analiza a ceea ce studenții așteaptă într-adevăr să învețe la cursurile de limbă. Scopul principal al acestei investigații este de a constata dacă așteptările studenților cu privire la anumite aspecte esențiale în predarea unei limbi sunt nerealiste și/sau eronate. Sunt analizate efectele unor anumite modalități și/sau proceduri de predare a limbii secundare în clasă. În cele din urmă, se discută numeroasele elemente ce joacă un rol în predarea unei limbi ca limbă secundară.

Cuvinte-cheie: perspectivele studenților, eficiența în predare, învățare

Dificultățile interpretării și traducerii conjunctivului: limba italiană față în față cu limba română

Anamaria COLCERIU

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Începând cu prezentarea valorilor și a specificității conjunctivului din limba italiană, prezenta lucrare ilustrează dificultățile întâlnite în momentul traducerii anumitor expresii din limba italiană în limba română, dar mai ales din limba română în limba italiană. Aceste dificultăți se datorează în principal faptului că traducătorul are posibilitatea de a alege între mai multe moduri verbale (indicativ, conjunctiv, condițional) în funcție de registrul limbii și de particularitățile stilistice ale enunțului

Cuvinte-cheie: enunț, moduri verbale, timpuri verbale, valori stilistice, echivalențe semantice

Utilizarea filmelor în cadrul cursurilor specializate și interdisciplinare în vederea observării abilității de prelucrare emoțională și cognitivă a studenților

Alexandra ȘUIAGA

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat. Acest articol ridică problema importanței cognițiilor, emoțiilor și motivațiilor studenților în demersul didactic având ca suport filmul. Articolul subliniază nevoia unei noi cercetări teoretice, în special empirice, care să includă cogniția, emoția și motivația în procesul de învățare.

Cuvinte-cheie: educația prin film, psihologie cognitivă, studiul emoțiilor, motivație